

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่สังคมจะดำรงอยู่ได้ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีระเบียบตามกฎหมายเกณฑ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม อย่างไรก็ตามการละเมิดกฎหมายของการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นสภาวะการณ์อย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอ โดยเฉพาะอาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานแล้ว และเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสวัสดิภาพของประชาชนและคนส่วนรวมอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งที่มิได้อยู่เป็นประจำในสังคมและเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคลซึ่งผู้กระทำจะต้องได้รับการลงโทษ ในสมัยโบราณการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดมีลักษณะเป็นการแก้แค้น ตอบแทนชดเชยใช้กรรมที่ได้กระทำขึ้น มีการลงโทษในลักษณะ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” คือการลงโทษให้สาสมกับความผิดที่ได้ก่อขึ้นเป็นการยับยั้งการกระทำผิด โดยกำหนดโทษสถานหนักให้เป็นที่เกรงกลัวต่อผู้กระทำผิดมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น ซึ่งปรากฏว่าอาชญากรรมมิได้ลดน้อยลงแต่ประการใด ดังนั้นปรัชญาการลงโทษผู้กระทำผิดจึงได้เปลี่ยนแปลงไปสู่แนวคิดด้านการป้องกันสังคมและการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล แทนการลงโทษที่รุนแรง¹ อนึ่งการลงโทษนั้นคือมาตรการที่ใช้ตอบแทนการทำความผิด ตอบแทนการเสียประโยชน์ของสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขอันเป็นการตอบโต้การทำความผิด ซึ่งมาตรการในการลงโทษทางอาญาอย่างหนึ่งก็คือการลงโทษจำคุก

“เรือนจำ คำคำนี้คงไม่จำเป็นต้องอธิบายอะไรให้มากความ เพราะเป็นที่เข้าใจตรงกันของทุกคนว่าคุณนั่นเอง คุณเป็นสถานที่คุมขังจองจำผู้ที่ทำความผิดทั้งหลาย เรียกได้ว่าเป็นศูนย์รวมของผู้กระทำผิดทุกประเภท ด้วยเหตุนี้ความรู้สึกของคนทั่วไปที่มีต่อคุกจึงมักเป็นไปในทางลบ และไม่ยากเข้าไปข้องแหวะด้วย ซึ่งไม่เพียงแต่คนดีทั่วไปเท่านั้นที่ไม่อยากเชียดกรายเข้าใกล้ แต่ผู้กระทำผิดในข่ายที่ต้องเข้าไปชดใช้กรรมในคุกก็ไม่อยากเชียดกรายเข้าใกล้เช่นกัน...”

¹ เพลินใจ แต่เกษม. (2531). วิเคราะห์การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติกรมราชทัณฑ์. หน้า 1.

“เมื่อพูดถึงเรือนจำหรือคุก คนทั่วไปมักนึกถึงสภาพที่ถูกคุมขัง ถูกใส่โซ่ตรวน ขาดอิสรภาพ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก มีการปฏิบัติต่อนักโทษอย่างโหดร้ายทารุณ ไร้มนุษยธรรม ทั้งผู้คุมและนักโทษในนั้นมีความน่ากลัวพอๆ กัน คือใจคอโหดเหี้ยมอำมหิต”²

เมื่อแนวความคิดด้านปรัชญาการลงโทษได้เปลี่ยนแปลงไปจากการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างทารุณโหดร้าย กีดกันผู้กระทำผิดออกจากสังคม มาเป็นการแก้ไขปรับปรุงความประพฤติของผู้กระทำผิดให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ทั้งนี้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มิได้ใช้ชีวิตของเขาอยู่ในที่คุมขังหากแต่วันหนึ่งในอนาคตเขาจะต้องกลับออกมาสู่โลกภายนอกและมาใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในชุมชนต่อไป งานราชทัณฑ์ในฐานะสถาบันของการควบคุมทางสังคมและเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมจึงได้พยายามดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้จะให้ “คุก” ได้กลายเป็นสถานบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง โดยเน้นหนักในด้านความยุติธรรม หลักมนุษยธรรม³ และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง จึงจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละคน

ฉะนั้นกรมราชทัณฑ์ในปัจจุบันจำเป็นต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเช่นที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อกัน โดยตระหนักถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และด้วยความเชื่อว่ามนุษย์แม้เคยกระทำความผิดก็อาจปรับปรุงตัวใหม่ได้ และต้องตระหนักสิทธิที่ผู้ต้องขังได้รับตามมาตรฐานสากลกับทั้งปกป้องรักษาสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขัง โดยรับรองสิทธิต่างๆ ในรูปของสิทธิตามกฎหมาย⁴

เมื่อแนวคิดของประชาคมโลกในปัจจุบันยอมรับและให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น และยอมรับสิทธิของผู้ต้องขังว่าเป็นสิทธิมนุษยชนประเภทหนึ่งจึงนำไปสู่การรับรองสิทธิต่างๆ ที่ผู้ต้องขังพึงได้รับไว้ในสาส์นรับรองสิทธิระหว่างประเทศหลายฉบับ โดยเฉพาะข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

สำหรับประเทศไทยได้มีการพัฒนาแนวคิดในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของพลเมืองในทิศทางเดียวกับสาส์นระหว่างประเทศดังกล่าวข้างต้น โดยการบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติรับรองในเรื่องสิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองสิทธิของประชาชนไว้เป็นอย่างมาก โดยครอบคลุมถึงสิทธิเสรีภาพ

² สายพิน สุพุทธมงคล. (2545). คุกกับคน อำนาจและการต่อต้านขัดขืน. หน้า 54.

³ จารุพันธ์ ฤาไชยคาม. (2527). การศึกษาระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง. หน้า 2.

⁴ ชาดิชัย เดชสุริยะ และมานิตย์ จุมปา. (2541). รวมสาระความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญใหม่สำหรับประชาชนรัฐธรรมนูญของเรา. หน้า 81.

ด้านต่างๆ เช่น สิทธิเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิได้รับการรักษาพยาบาล เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการสื่อสาร เดินทาง แสดงความคิดเห็น เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังบัญญัติรับรองถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้เป็นครั้งแรกและมีการกำหนดกลไกที่จะทำให้สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลเกิดผลขึ้นจริงในทางปฏิบัติ เพราะการใช้อำนาจของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐจำต้องตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลมากขึ้น

แต่สำหรับผู้ต้องขังที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีนั่นเอง เกิดเป็นปัญหาขึ้นมากทั้งในด้านการจำกัดสิทธิเสรีภาพหรือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ โดยเฉพาะในเรื่องการใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่มีได้คำนึงถึงเรื่องมนุษยธรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ได้วางหลักไว้ชัดเจนในมาตรา 39 “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญาเว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักการพื้นฐานแห่งสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพของบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งถูกเรียกว่าเป็นจำเลยจนกลายมาเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำควรที่จะได้รับสิทธิเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปภายในกรอบของการลงโทษตามกฎหมายที่เขาพึงได้รับ แม้ว่าเขาเหล่านั้นอาจเป็นอาชญากรแท้ๆ เขาก็ยังมีสิทธิได้รับความเที่ยงธรรมตามกฎหมายเหมือนกับบุคคลอื่นๆ อีกทั้งยังพึงได้รับการปกป้องสิทธิที่เขาจะมีในฐานะเป็นจำเลยในศาลในสายตาของกฎหมาย ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีย่อมไม่มีความผิดจนกว่าศาลจะตัดสินว่าเขาได้กระทำความผิด ดังนั้นหากผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีภายหลังศาลตัดสินว่าบุคคลนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ การเยียวยาที่จะเกิดตามมานั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์และเทียบไม่ได้กับสิ่งที่ตัวบุคคลผู้นั้นได้รับ⁵ และการที่สังคมได้ตัดสินไปแล้วว่าเขาเป็นผู้กระทำความผิดเขาจึงเป็นบุคคลที่ถูกสังคมตราหน้าไปแล้วว่าเป็นผู้กระทำความผิด

ในส่วนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลที่คุ้มครองผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในเรื่องเกี่ยวกับการใช้เครื่องพันธนาการ ได้แก้หลักเกณฑ์มาตรฐานสากลดังต่อไปนี้

1) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 (Universal Declaration of Human Rights 1948)

⁵ ณัฐกิตติ์ บุญจันทร์. (2550). มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง: ศึกษาปัญหาการใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด (วิทยานิพนธ์). หน้า 142-143.

2) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 (International Covenant on Civil and Political Rights 1966)

3) กฎมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อนักโทษ (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners)

4) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984)

5) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการกระทำความทารุณ และการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่เป็นการทารุณ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984)

6) ประมวลระเบียบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (Code of Conduct for Law Enforcement Officials 1979)

การใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี เป็นการทำให้ผู้ต้องขังเสียเสรีภาพในการเคลื่อนไหวอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำให้ผู้ต้องขังเกิดความอับอาย เกิดปมด้อย หรือเป็นที่หวาดกลัวแก่คนที่พบเห็น ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้มีกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้อำนาจในการใช้เครื่องพันธนาการ ได้แก่ ตามกฎหมายดังกล่าวแล้วยังมีปัญหาและข้อบกพร่องที่ควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และพันธกรณีระหว่างประเทศ

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มาตรา 14 ระบุว่า “ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง เว้นแต่ (1) เป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น (3) เป็นบุคคลที่น่าจะพยายามหลบหนีการควบคุม เป็นต้น” ในเบื้องต้นได้มีการให้อำนาจในการใช้เครื่องพันธนาการได้ แต่ก็มีข้อยกเว้นให้มีการใช้เครื่องพันธนาการได้เท่าที่ระบุไว้ในกฎหมาย หากวิเคราะห์พระราชบัญญัติดังกล่าวในมาตรา 14 อนุมาตรา (1) และอนุมาตรา (3) จะเห็นว่ามีคำว่า “น่าจะ” ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตีความว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ที่มีแนวโน้มในการกระทำเช่นนั้น ซึ่งการใช้ดุลพินิจดังกล่าวของเจ้าหน้าที่อาจทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมต่อตัวผู้ต้องขัง เพราะเจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้และเข้าใจความหมายเจตนารมณ์แห่งบทกฎหมายนั้นเพียงพอ ต้องตีความเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ถูกต้องและมีความยุติธรรมมากที่สุด และต้องตีความโดยเคร่งครัด ดังนั้นจากบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการให้อำนาจดุลพินิจแก่เจ้าหน้าที่ในการสั่งใช้เครื่องพันธนาการ ซึ่งต้องตีความอย่างเคร่งครัดจะกระทำอย่างมั่งง่ายไม่ได้ ผู้มีอำนาจ

สั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการจึงต้องทำความเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดีเสียก่อน แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมามักมีการใช้เครื่องพันธนาการกันอย่างฟุ่มเฟือย ส่วนหนึ่งใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์หรือใช้เพื่อเป็นข้อต่อรองเรียกร้องผลประโยชน์ ใช้กันอย่างพร่ำเพรื่อด้วยความเชื่อว่าจะช่วยป้องกันการหลบหนีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบางครั้งได้ผลในทางตรงกันข้าม คือ ทำให้เกิดแรงกดดันจนผู้ต้องขังคิดที่จะหลบหนี⁶

ตามกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 26 ได้มีการกำหนดชนิดของตรวนไว้ และข้อ 28 ระบุว่า “การใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังนั้น โดยปกติให้ใช้ตรวนขนาดที่ 1 หรือขนาดที่ 2 หรือกุญแจเท้า เว้นแต่เห็นว่ามีเหตุจำเป็น จะใช้ตรวนขนาดที่ 3 ก็ได้” จะเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดกับมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อนักโทษตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ ข้อ 33 ที่ระบุห้ามมิให้มีการใช้โซ่ตรวนในการจองจำนักโทษ

อนึ่งในการใช้เครื่องพันธนาการดังกล่าวยังเป็นการลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งต้องห้ามกระทำโดยเด็ดขาดตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ เป็นการกระทำทรมานซึ่งมีอาจนำมาเป็นข้ออ้างว่ามีความชอบธรรมในการกระทำทรมาน ทั้งนี้หลักการพื้นฐานว่าด้วยการปฏิบัติต่อนักโทษตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ ได้มีการบัญญัติรับรองไว้ว่านักโทษทุกคนพึงได้รับการปฏิบัติอย่างเคารพต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ เว้นแต่ข้อจำกัดซึ่งเป็นที่เห็นได้ว่า มีความจำเป็นอันสืบเนื่องจากข้อเท็จจริงว่า จะต้องจำกัดอิสรภาพของนักโทษนั้น นักโทษทุกคนพึงได้รับการคุ้มครองในเรื่องของสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดโดยปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิความเป็นพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และพิธีสารตามสิทธิฉบับอื่นๆ ซึ่งประเทศนั้นๆ ได้ตกลงเป็นภาคี อีกทั้งนักโทษทุกคนพึงได้รับการคุ้มครองสิทธิอื่นๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาฉบับอื่นๆ ขององค์การสหประชาชาติด้วยดังที่กล่าวมาแล้ว

ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาสิทธิในการใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบัน และวิเคราะห์ปัญหาในการใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ที่ขัดต่อหลักการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ สิทธิมนุษยชน และความเสมอภาคของบุคคล โดยเปรียบเทียบกับ

⁶ แหล่งเดิม. หน้า 6.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศ โดยพิจารณาถึงสภาพปัญหาทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดผลอย่างสัมฤทธิ์ผลทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ประกอบกับ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ตลอดจนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายของไทยในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในการใช้เครื่องพันธนาการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 รวมทั้งกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ในเรื่องการใช้เครื่องพันธนาการ โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และกฎหมายต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขในการดำเนินการคุ้มครองสิทธิ ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีอันเกี่ยวกับการใช้เครื่องพันธนาการ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และนำมาใช้ได้จริงในทางปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ผล

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

แก้ไขบทบัญญัติในเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในการใช้เครื่องพันธนาการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 รวมทั้งกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ซึ่งได้ให้ความคุ้มครองในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามกฎหมายมาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อนักโทษตามมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และแก้ไขกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ที่ให้อำนาจดุลพินิจแก่เจ้าหน้าที่ในการสั่งใช้เครื่องพันธนาการ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงตามกฎหมาย และมีผลในทางปฏิบัติที่มีความยุติธรรมที่สุด ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพน้อยที่สุด รวมถึงนำปัญหาข้อเท็จจริงมาหาแนวทาง เพื่อควบคุมและแก้ไขกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขัง

ระหว่างพิจารณาคดี เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีอันเกี่ยวกับการใช้เครื่องพันธนาการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงหลักกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี โดยเน้นเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องพันธนาการ ในส่วนเนื้อหาเป็นการศึกษาในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค สิทธิมนุษยชน มาตรการตามกฎหมายของไทยซึ่งได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมาตรการตามกฎหมายมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ ตลอดจนอนุสัญญาหรือปฏิญญา และกฎหมายต่างประเทศ

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องสิทธิของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ศึกษากรณีการใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ใช้วิธีการศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ประกอบกับหนังสือ ตำราเรียน บทความทางวิชาการ วารสารกฎหมาย วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งได้เข้าสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ซึ่งมีความรู้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง นักสิทธิมนุษยชนและนักวิชาการซึ่งมีความรู้ในหลักแนวคิดทฤษฎีอย่างแท้จริง อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาเรื่องนี้ โดยนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ รวบรวมเป็นข้อมูล พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อหาข้อดี และข้อเสียของปัญหา ตลอดจนหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดและหลักกฎหมาย ในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี และการบังคับใช้กฎหมายในส่วนของ การใช้เครื่องพันธนาการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำ และเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีด้วย

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายทั้งที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม รวมถึงหลักกฎหมายของไทยในเรื่องการใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และหลักกฎหมายต่างประเทศ

3. ทำให้ทราบถึงเจตนารมณ์ในเรื่องการใช้เครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ตามกฎหมายไทย มาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ และกฎหมายต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดต่อกฎหมายของไทย และเกิดประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และสิทธิมนุษยชนในการบังคับใช้